

PAPER DETAILS

TITLE: BOSANMA DAVASINDA GAYRI MÜMEYYİZ OLAN DAVACININ KANUNİ TEMSİLİ

AUTHORS: Aytekin M ATAY

PAGES: 193-213

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/96112>

BOŞANMA DÂV
DÂVA

Do

Münhasıran şahsa ba

Kanunun 391. maddesi mütedair hükümler bâl çüğü temsil eder” deni na uygun olarak mutla ğildir. Nitekim Medeni te yapamıyacağı muam sa bağı haklarda kanun zıları, hak sahibinin ga görmemek suretile Med bik sahasını daha da d

BOŞANMADA GAYRI M

fikrindedir⁶. *Rossel - M*
makla mükellef bulunan
ğini belirttikten sonra, ş
hayatı yaşayan karısının
reken çocuklar meydana
açamamasından doğacak
selâ, bir delinin karısı, o
karılık vazifesini büsbütün
temin etmediği halde, a
sa, vasiinin dâvasını kab
mümessilin temsil ettiği
mesinin kabul edilmesi

bilme hakkını haiz bulur
 bittabi bunun kanunî r
 olamaz. Fakat buna mu
 se de gayrı mümeyyizin
 messili kullanabilir. Hak
 hasıran şahsa bağlı ha
 kaybeder; zaten gayrı m
 temsil yoluyla kullanıla
 runması gayesine matu
 ile güdülen gayenin sağ
 raftan, pek umumî ve

BOŞANMADA GAYRİ

8 de medenî haklardan
ve müsavat prensipleri
suretile bizim bir içtiha
nndan¹⁴ mülhem olara
mış görünmektedirler.
şahsa bağlı haklarda ga
silinin mutlak olarak k
diğini belirttikten sonra
şahıslara -ne bizzat ve
sı açabilmek hakkının
ğının bir mânası kalma
hak- mefhumuna dahil

maktadırlar. Buna karşın
 nün temsil düşmanlığına
 nî temsilin caiz sayılıp s
 ları muhtelif gruplarda
 bağlı hakları ikiye ayırır
 bağlı haklar” (absolut
 giren hakların vasi tara
 münhasıran şahsa bağlı
 verdiği gruba giren hak
 halinde vasi tarafından
 ise, münhasıran şahsa b
 beraber, “bu teknik net

BOŞANMADA GAYRI M

her şeyden evvel, münha
bulunup bulunmadığı hu

Kanaatimizce, mün
mutlak olarak caiz sayılm
linde tasvip olunamıyacak
rak kanunî temsilin caiz
mevcut değildir. Fakat b
hasıran şahsa bağlı hakl
kullanılabileceği tarzında
sa bağlı hakların, hak sa
defa onun hislerine tâbi

ce neşrettiğimiz bir
 “münhasıran şahsa ba
 rile kanunî temsil sah
 değildir. Bu bakımdan
 mümeyyiz küçük ve
 lanmakta kanunî mün
 sunun belirtilmekle yet
 silin caiz bulunmadığı
 kate şayandır. Münha
 olarak kabul edilmedi
 muhakkaktır”. Hak s
 şahsa bağlı hakkını bi

BOŞANMADA GAYRI

sine dayanır. Binaenaleyh
messil tarafından kullanı
ati bulunmadığı takdirde
olur. Bu durum gayri mü
lunmakta ve bunun ne
kullanılamamasından d
tedir. Çünkü gayri mü
nî temsil yoluyla kullan
kınılığı örtmektedir. Me
ralarındaki af hakkı bu
münhasıran şahsa bağl
masında gayri mümevve

nin itibarını, hayatını ve
 bundan devamı arzulan
 sona erdirilmesinde me
 söz konusu aykırılığı aç
 verilmesi icab etmekte
 meyyiz şahsın boşanma
 si halde kanunî temsil y
 ğından kanunî mümessi
 itibarla gayri mümeyyiz
 boşanma dâvasının Med
 dırılması halinde hâkim
 ması sebeble dâvayı rec

BOŞANMADA GAYRI M

gerekmektedir. Bu itibarıyla
sini²⁷ yerinde bulmuyoru
hasıran şahsa bağlı bir h
susunda karar vermenin
selesi olmasına dayand
temsil düşmanlığının mu
nunî temsile cevaz bulund
boşanma hususunda kar
vicdan meselesi olması o
reddedilmesine sebep teş
danın emirlerine göre ku
sahsa bağlı haklarda) k

rektirdiği diğer bütün
hattâ terk vaziyetlerin
bul etmek gerekir. Diğ
sisinin ancak, diğer e
karılık vazifesini büsbü
meyyiz eş için bir fay
nevî zararlara yol aç
sadece erkek eş baki
misali³² de, kanunî
mümeyyiz adına boşa
olamamakta ve bu ko
aşamamaktadır. *Kaufm*
aldığını kabul etme

BOŞANMADA GAYRI MÜ

temelin sakatlığı bir kenar
eşinin haysiyetsiz bir hay
bulunmadığını ve bunun
adına boşanmayı talep ed
önce verdiğimiz izahattan
hayat sürmesi halinde gay
ziyette temyiz kudretinin
bir tesiri mevcut değildir.
vacının kanunî temsili m
kın bir görüşe taraftar bu

B) TAT

*I. Tatbikat.**1. İsviçre Federasyonu*

silinin onun adına boşanma
Mahkemeye göre:

“...Boşanma v
findan istenilmiş o
lunmadığı takdirde
la ilgili kararı alm

BOŞANMADA GAYRİ M

“Mümeyyiz olma
o medenî hakları ku
TMK. mad. 14) ve t
— TMK. mad. 15).
şahıs adına boşanma
ıyısıyle vasi, vesaye
mak mecburiyeti ha
tadır...”⁴⁰.

Kanunî mümessilin
talep edememesinin arz
etmek gayesile *Zürich* K

müsavidir. Şu hal
mümeyyiz namına

2. *Türk Yargı*

sıran şahsa bağlı kara
vanın temyiz kudretin
leceğini kabul etmişti

“...Gerçi boşan
tarafın haysiyetsiz
talığına müptelâ o
şanma dâvasını ka

BOŞANMADA GAYRI M

sil kabul edilmiş görünm
findan temsili söz konusu
noktayı da ehemmiyetle
rarında da “akıl hastalığı
boşanma dâvasında kar
buradaki akıl hastalığını
ortadan kaldıran akıl ha
talığı temyiz kudretini
olmasına rağmen temyiz
şahsa bağlı haklarını biz
sın boşanma dâvasında

belki de asıl hak sahi-
 ğı ve aslında kanunî
 karar -kesin ve titiz
 binin alacağı kararın
 biyle kanunî mümes
 dâvası açma salâhiye
 takım faraziyeler uğr
 feda olunması netice
 bir ifade ile hissiyata
 mesinin sebebi, imkân
 temin gayesidir. Yan
 itibarile hak sahibini

BOŞANMADA GAYRI

ğildir⁵². Bu itibarla da
da naklettiğimiz⁵³ kara
ki, *Bern İstinaf Mahkem*
selerin münhasıran şahs
leri tarafından kullanıla
lin, temsil ettiği gayn
ran şahsa bağlı hakların
ğer taraftan, *Bern İstinaf*
temsil ettiği gayn müme
dâvası açabileceği husu
de belirtmiş olduğumuz

BELGESAY M. R., Türk
bası (İstanbul 1

COSMAN Dr. R., La C

EGGER Dr. A. (t. terc.
Hukuku, 1. Kıs

GALLIKER Dr. F., Die
urteilsfaehigen u
dissertation) —

GMÜR Dr. M., Komme
(Bonn 1882)

BOŞANMADA GAYRI

Fiches Juridiques Suisses

İstanbul Barosu Dergisi.

Journal des Tribunaux.

Mukayeseli Hukuk Araştırması

La Semaine Judiciaire.

Alman Hukuk Usulü Kanunu

Fransız Medenî Kanunu.

İsviçre Medenî Kanunu.

Türk Medenî Kanunu.